Егіндікөл ауданы
Ұзынкөл ауылдық округінің
әкімінің м.а.
_____ Ж. Мусабаева
2026 жылғы 18 қаңтардағы
№ 10 өкімі
бекітілген

«Егіндікөл ауданы Ұзынкөл ауылдық округі әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесінің Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт «Ссыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 10-бабының 2-тармағына, Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі 2024 жылғы 31 желтоқсандағы № 285 бекіткен Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды әзірлеу жөніндегі әдістемелік ұсынымдарға сәйкес әзірленді.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт «Егіндікөл ауданы Ұзынкөл ауылдық округі әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі (бұдан әрі - Мекеме) қызметкерлерінің белгіленген ережелерді мүлтіксіз сақтауға және сыбайлас жемқорлық көріністерінің алдын алуға бағытталған іс-әрекеттері мен шешімдерін айқындайды.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың мақсаты сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға және сыбайлас жемқорлық көріністеріне жол бермеуге, құқықтық сауаттылықты және сыбайлас жемқорлық көріністеріне нөлдік төзімділікті арттыруға бағытталған ұсынымдар жүйесін белгілеу болып табылады.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың міндеттері:

қызметкерлердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұрақты мінез-құлқын қалыптастыру;

сыбайлас жемқорлық көріністерін уақтылы анықтау және олардың жағымсыз салдарын болдырмау;

сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты қолдану және орындау:

Мекеменің қызметінде жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін жүзеге асыру және функцияларды жүзеге асыру кезінде қолданылады;

Мекеменің барлық қызметкерлерінің орындауы үшін міндетті;

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың тиісінше орындалмағаны үшін Мекеме қызметкерлері дербес жауапты болады.

2-тарау. Мекеме қызметкерлері мен лауазымды адамдарының

мінез-құлық ережелері

2. Қызметкерлер мен лауазымды тұлғалар өз қызметінде төмендегілер үшін міндетті:

сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға, сыбайлас жемқорлық әрекеттерін ашуға белсенді қатысуға және Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасының сақталуына дербес жауапты болуға;

адал, әділ, қарапайым болу, жеке тұлғалармен, заңды тұлғалардың өкілдерімен және әріптестерімен қарым-қатынаста жалпы қабылданған моральдық-этикалық нормаларды сақтау, сыпайылық пен әдептілік таныту;

жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін қозғайтын шешімдер қабылдаудың ашықтығын қамтамасыз ету;

өз іс-әрекеттерімен және мінез-құлқымен қоғам тарапынан сынға себеп бермеуге, сын үшін қудалауға жол бермеуге, кемшіліктерді жою және өз қызметін жақсарту үшін сындарлы сынды пайдалануға;

әріптестерден жоғары құқықтық және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті сақтауды қолдау және талап ету;

заңнамаға сәйкес келмейтін және мекеменің мүдделеріне қайшы біреуге кіріс алуға байланысты кәсіпкерлік және өзге де қызметті жүзеге асыруға жәрдемдесуге бағытталған іс-әрекеттер жасаудан бас тарту;

жеке және заңды тұлғалардың өз құқықтары мен заңды мүдделерін іске асыруын қиындататын әрекеттерге (әрекетсіздікке) жол бермеу;

басқа адамдарды сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға көндірмеу;

заңды және жеке тұлғалардың ақшалай қаражатын, қызметтерін, сыйлықтарын, тауарларын қоса алғанда, өз функциялары мен лауазымдық міндеттерін орындағаны үшін сыйақы қабылдамау;

мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтарды алу немесе алу мақсатында таратылуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты пайдаланбау;

жеке және заңды тұлғаларға беру «Ақпаратқа қол жеткізу туралы» Қазақстан Республикасының Заңында көзделген ақпараттан бас тартпау;

шындыққа сәйкес келмейтін мәліметтерді таратпау;

лауазымдық жағдайды теріс пайдалануға, негізсіз бюрократия көріністеріне, сондай-ақ дөрекілік пен біржақтылық көріністеріне жол бермеу;

Мекеменің құзыретіне кіретін мәселелермен жүгінген адамдардың ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеу;

жеке сипаттағы мәселелерді шешу кезінде ұйымдардың, мекеме қызметкерлерінің және өзге де тұлғалардың қызметіне ықпал ету үшін лауазымдық жағдайды пайдаланбау және т. б.;

заңдылық қағидатын басшылыққа алу, ҚР Конституциясының, Қазақстан Республикасының заңдары мен өзге де нормативтік құқықтық актілерінің талаптарын сақтау.

3. Өз құзыреті аясында басқарушылық және өзге де шешімдерді дайындау және қабылдау кезінде:

өз лауазымдық өкілеттіктеріне сәйкес функцияларды жүзеге асыру;

сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылда, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды ашуда белсенділік таныту;

сыбайлас жемқорлықтың белгілі болған фактілері туралы, сондай-ақ материалдарды немесе әуре-сарсаңдарды жеделдетіп қарағаны үшін қандай да бір пайда алуға итермелеу туралы басшылыққа дереу баяндау;

әріптестерге, басшыларға және өзге де лауазымды адамдарға сыйлықтар бермеуге және мүліктік пайда, игілік не артықшылық алу үшін қызметтік емес қызметтер көрсетпеуге;

тікелей немесе тікелей басшыға мүдделер қақтығысының туындауы, қызметтік міндеттерін атқару кезінде жеке мүдделілік, сыбайлас жемқорлық мінез-құлқына көндіру және сыйлықтар алу туралы баяндау;

жеке және заңды тұлғаларға артықшылық бермеу, лауазымдық міндеттерін орындау кезінде олардың ықпалынан тәуелсіз болу;

тікелей басшыға орындау үшін алынған тапсырманың заңдылығына күмәнданғаны туралы дереу жазбаша нысанда хабарлау;

жасалған немесе жасалатын сыбайлас жемқорлық әрекеті туралы басшылыққа дереу баяндау;

бағыныста қызметкерлердің міндеттері мен өкілеттіктерінің көлемін нақты және нақты анықтау;

мүдделер қақтығысына жол бермеу, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес оларды жою жөнінде шаралар қабылдау;

егер тікелей басшының өзі мүдделер қақтығысына қатысса, жоғары тұрған басшылыққа жүгіну;

бағыныстағы қызметкерлер арасында еңбек жүктемесінің біркелкі бөлінбеуіне жол бермеу;

олардың қызметінің нәтижелерін бағалау, сондай-ақ көтермелеу және жазалау шараларын қолдану кезінде әділдік пен объективтілік таныту;

қызметтен тыс сипаттағы мәселелерді шешу кезінде қарамағындағылардың қызметіне ықпал ету үшін қызметтік жағдайды пайдаланбау;

олардың қызметінің нәтижелерін бағалау, сондай-ақ көтермелеу және жазалау шараларын қолдану кезінде әділдік пен объективтілік таныту;

қызметтен тыс сипаттағы мәселелерді шешу кезінде қарамағындағылардың қызметіне ықпал ету үшін қызметтік жағдайды пайдаланбау;

олардың қызметінің нәтижелерін бағалау, сондай-ақ көтермелеу және жазалау шараларын қолдану кезінде әділдік пен объективтілік таныту.

4. Мекеменің ішкі нормативтік құжаттардың жобаларын дайындау кезінде:

ішкі нормативтік құжаттарды әзірлеу сатысында азаматтардың заңда белгіленген құқықтары мен бостандықтарын мүлтіксіз ескеру қажет;

әзірленіп жатқан ішкі нормативтік құжаттардың жобалары нормативтік

құқықтық актілерге қайшы келмеуге тиіс;

ішкі нормативтік құжаттардың жобаларын дайындау барысында мекеменің және өзге де заңды тұлғалардың заңды мүдделерін бұзуға жол бермеу;

ішкі нормативтік құжаттардың жобалары Мекеменің құзыретінен тыс болмауы тиіс;

басқа құрылымдық бөлімшелердің мүдделерін қозғайтын ішкі нормативтік құжаттардың әзірленген жобалары тиісті құрылымдық бөлімшелермен талқылау және келісу рәсімінен өтуі тиіс;

ішкі нормативтік құжаттарда сыбайлас жемқорлық факторлары немесе олардың белгілері бар нормаларды пайдаланбау;

ішкі нормативтік құжаттарды әзірлеу кезінде жекелеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың мүдделері үшін нормалардың қабылдануына жол бермеу.

5. Тауарларды, жұмыс, қызмет көрсетуді сатып алуға байланысты сатып алуды жүзеге асыру кезінде лауазымды тұлғаларға ұсынылады:

сатып алу үшін пайдаланылатын ақшалай қаражатты оңтайлы және тиімді жұмсау;

Заңда көзделген жағдайларды қоспағанда, әлеуетті өнім берушілерге сатып алуды өткізу рәсіміне қатысу үшін тең мүмкіндіктер беру;

сатып алу процесінің ашықтығы мен ашықтығын қамтамасыз ету;

сыбайлас жемқорлық көріністеріне жол бермеу;

атқарушылық құжаттар бойынша орындалмаған міндеттемелері бар және Борышкерлердің бірыңғай тізіліміне енгізілген әлеуетті өнім беруші және (немесе) ол тартатын қосалқы мердігер (бірлесіп орындаушы) ретінде қатысуға жол бермеу.

6. Мекеме қызметі саласында туындайтын өзге де өзара қарым-қатынастар кезінде:

сұрау салуларды қабылдаудан негізсіз бас тартуға, оларды қарау кезінде әуре-сарсаңға салуға және дәйексіз мәліметтер беру фактілеріне жол бермеуге;

жеке мүліктік және мүліктік емес пайда алу үшін өзінің лауазымдық өкілеттіктерін және онымен байланысты мүмкіндіктерді пайдаланбау;

дөрекілік, адамның қадір-қасиетін қорлау, әдепсіздік, дұрыс емес мінез-құлық фактілеріне жол бермеу;

кадрларды туыстық, жерлестік және жеке адалдық белгілері бойынша іріктеу және орналастыру жағдайларына жол бермеу, меритократия қағидаттарының сақталуын қамтамасыз ету;

нақты орындалмайтын немесе олардың лауазымдық міндеттерінен тыс, сондай-ақ заңнамаға қайшы келетін өкімдер бермеңіз;

мекеме қызметкерлерімен не тәуелді тұлғалармен ақшалай немесе өзге де мүліктік сипаттағы құмар ойындарға қатыспау;

Іскерлік этика кодексін сақтау;

Мекеме басшылығының және (немесе) құқық қорғау органдарының

өздеріне белгілі болған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жағдайлары туралы назарына дереу жеткізілсін;

Қазақстан Республикасының Заңында тәртіптік, әкімшілік не қылмыстық жауаптылық көзделген теріс қылықтар мен өзге де құқық бұзушылықтар жасауға жол бермеу және т. б.;

мекеме қызметкерлерін қызметтік емес немесе жеке тапсырмаларды орындау үшін тартуға жол бермеу;

азаматтар мен заңды тұлғалардың құқықтарының, бостандықтары мен заңды мүдделерінің сақталуын және қорғалуын қамтамасыз ету, Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен және мерзімдерде олардың өтініштерін қарау және олар бойынша қажетті шаралар қабылдау;

Мекеме басшыларының тапсырмаларын, лауазымды адамдарының лауазымдық өкілеттіктері шегінде шығарылған бұйрықтары мен өкімдерін орындау;

Мекеме қызметкерлерінің жеке өміріне, ар-намысы мен қадір-қасиетіне әсер ететін мәліметтерді жария етпеу.

Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген шектеулерді сақтау.

Мекеме қызметкерлерінің Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың сақталуын бақылау «Егіндікөл ауданы Алакөл ауылдық округі әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесінің басшысына жүктеледі.